

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTE 20. SEPTEMBER 2017**Til stede:**

- Hovedstyret: Øystein Olsen, Jon Nicolaisen, Egil Matsen, Hilde Myrberg, Kjetil Storesletten, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kathryn M. Baker og Steinar Juel
- Varamedlemmer: Arne Hyttnes og Kristine Landmark
- Fra de ansatte: Mona H. Sørensen og Kristoffer Haugen (sakene 177-180)
- Forfall: Nina Larsson Midthjell
- Tilsynssekretariatet: Jan Frode Jakobsen (sak 179)
- Administrasjonen: Torbjørn Hægeland (173-175), Henrik Borchgrevink (173-175), Sindre Weme (173-175), Ida Wolden Bache (173-175), Per Espen Lilleås (173-175), Ingrid Solberg (173-175), Olav Bø (173-175), Ketil Rakkestad (173-175), Yngve Slyngstad (179), Trond Grande (177-179), Marius Nygaard Haug (179), Marius Ryel (177-179), Alexander Behringer (179), Birger Vikøren (177-179), Runar Malkenes (173-175,179-180), Bjarne Gulbrandsen (173-180), Sigrid Igland (173-180)

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sak 173/2017 Råd til Finansdepartementet om motsyklisk kapitalbuffer

- Saksdokument: - Råd om motsyklisk kapitalbuffer 3. kvartal 2017
STRENGT FORTROLIG notat av 19. september 2017 fra
Finansiell stabilitet (FST)
- Bakgrunnsinformasjon – Figurer delt ut i møtet

Jon Nicolaisen ga en oppdatert status av beslutningsgrunnlaget for råd til Finansdepartementet om motsyklisk kapitalbuffer. Beslutningsgrunnlaget legges frem i Pengepolitisk rapport 3/17, jamfør sak 174/2017.

I drøftingen la hovedstyret vekt på at vedvarende oppgang i husholdningenes gjeldsbelastning og sterk vekst i eiendomspriser over lengre tid tyder på at finansielle ubalanser har bygd seg opp. Finansielle ubalanser øker faren for en brå nedgang i etterspørselen og utlånstap i bankene. Husholdningenes kredittvekst er fortsatt høy. Lav boligprisvekst vil dempe gjeldsveksten, men det vil ta tid før sårbarheten i husholdningssektoren reduseres. Omslaget i boligmarkedet kan bidra til redusert risiko for en brå og mer markert nedgang lenger frem i tid.

Hovedstyret besluttet å gi Finansdepartementet råd om å holde bufferkravet uendret på 2 prosent fra utgangen av 2017. Beslutningen var enstemmig.

Sak 174/2017 Pengepolitisk rapport med vurdering av finansiell stabilitet 3/17

- Saksdokument: STRENGT FORTROLIG notat av 20. september 2017 fra
Pengepolitikk (PPO)

Jon Nicolaisen redegjorde for enkelte justeringer i rapporten etter hovedstyrets behandling 13. september 2017.

Hovedstyret drøftet de økonomiske utsiktene, hovedlinjene i pengepolitikken og behovet for en motsyklisk kapitalbuffer i bankene. Hovedstyret godkjente forslaget til «Hovedstyrets vurdering», jamfør rentebeslutning i sak 175/2017.

Sak 175/2017 Den aktuelle pengepolitiske situasjon

Saksdokument: - Norges Banks styringsrente – Møtet 20. september 2017
STRENGT FORTROLIG notat av 20. september 2017 fra Pengepolitikk (PPO)
- Referat fra møtet mellom Finansdepartementet og Norges Bank tirsdag 20. juni 2017
- Bakgrunnsinformasjon – Figurer delt ut i møtet

Jon Nicolaisen redegjorde for den økonomiske utviklingen siden forrige hovedstyremøte, med særlig vekt på utviklingen i penge-, valuta- og kapitalmarkedene.

Etter hovedstyrets vurdering er det fortsatt behov for en ekspansiv pengepolitikk. Rentene ute er lave. Kapasitetsutnyttningen i norsk økonomi er under et normalt nivå, og det er utsikter til at prisveksten holder seg under 2,5 prosent de neste årene.

I drøftingen av pengepolitikken la hovedstyret vekt på at kapasitetsutnyttningen i norsk økonomi er på vei opp og at den synes noe høyere enn tidligere lagt til grunn. Prisveksten har som ventet avtatt. Lønnsveksten vil trolig holde seg moderat, og utsiktene for prisveksten de nærmeste årene er lite endret. Inflasjonsforventningene synes godt forankret, og økningen i kapasitetsutnyttningen tilsier at prisveksten etter hvert vil ta seg opp. Endringene i utsiktene og risikobildet tilsier en noe tidligere renteøkning enn i forrige rapport. Usikkerheten om virkningene av pengepolitikken taler for å gå varsomt frem, også når det blir aktuelt å heve styringsrenten.

Etter en samlet vurdering vedtok hovedstyret å holde styringsrenten uendret på 0,5 prosent. Slik hovedstyret nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten bli liggende på dagens nivå den nærmeste tiden. Beslutningen var enstemmig.

Sak 176/2017 Orientering om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten.

Sak 177/2017 Hovedstyrets protokoll fra møtet 13. september 2017

Hovedstyret godkjente protokollen fra møtet 13. september 2017.

Sak 178/2017 Hovedstyrets prinsipper for varsling ("whistle blowing") i Norges Bank

Saksdokument: Notat av 13. september 2017 fra Juridisk direktør

Arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling ble 1. juni 2017 endret med virkning fra 1. juli 2017. Det er behov for å gjøre tilsvarende endringer i hovedstyrets prinsipper for varsling.

Marius Ryel redegjorde for saksfremlegget.

Hovedstyret vedtok å endre «Hovedstyrets prinsipper for varsling («whistle blowing») i Norges Bank» i samsvar med fremlagte forslag. Endringene trer i kraft straks.

Sak 179/2017 Temaer for høringsuttalelsen om Sentralbanklovutvalgets utredning (NOU 2017:13)

Saksdokument: Presentasjon av 20. september 2017 fra Stab

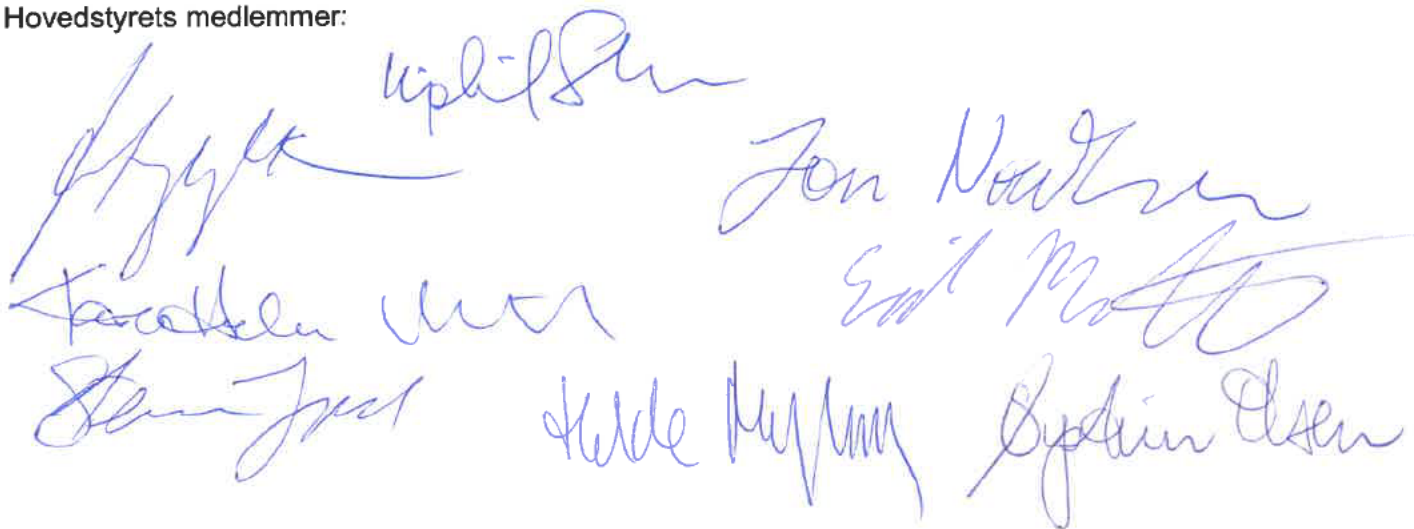
Birger Vikøren presenterte temaer for høringsuttalelsen om Sentralbanklovutvalgets utredning. Han orienterte samtidig om at Norges Bank er innvilget utsatt høringsfrist til 26. oktober 2017.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling. I lys av hovedstyrets drøfting og innspill legges et utkast til høringsuttalelse fram for førstegangsbehandling i hovedstyrets møte 9. oktober. Endelig behandling vil være i hovedstyrets møte 25. oktober.

Sak 180/2017 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Hovedstyrets medlemmer:

Handwritten signatures of the main members of the Board of Directors in blue ink. The signatures are arranged in three rows. The first row contains two signatures, the second row contains two, and the third row contains three. The names are not legible due to the cursive handwriting.

Hovedstyrets varamedlemmer:

Handwritten signatures of the substitute members of the Board of Directors in blue ink. There are two signatures in a single row.

De ansattes representanter, jf. sakene 177-180:

Handwritten signatures of the employees' representatives in blue ink. There are two signatures in a single row.